

رئیس فراکسیون محیط‌زیست مجلس در جشنواره فجر ۴۱

اختصاص جایزه به ۳ فیلم برتر حوزه محیط‌زیست

رئیس فراکسیون محیط‌زیست مجلس با حضور در سینمای مطبوعات چهل‌ویکمین جشنواره فیلم فجر و حضور در پاتوق روزنامه جام‌جم، از اهدای سه جایزه به فیلم‌های برتر جشنواره خبر داد.
اودرباره جایزه‌تعیین‌شده‌از‌سوی‌سازمان حفاظت محیط‌زیست برای فیلم‌هایی که این مقوله را در بر دارند و همچنین معیار انتخاب آنها به خبرنگار جام‌جم گفت: در بخش تجلی اراده ملی، طبق تفاهمی که با وزارت ارشاد

اسلامی داشتیم، قرار شد به فیلم‌هایی که به نحوی به حوزه محیط‌زیست پرداختند جایزه‌اهداشود.
سمیه رفیعی، پس‌از تماشای فیلم «جنگل پرتقال» درباره جایزه سازمان حفاظت محیط‌زیست و همچنین معیار انتخاب گفت: قرار شد برای اولین بار به فیلم‌هایی که به نحوی به حوزه محیط‌زیست در حوزه بازی، کارگردانی و فیلمنامه‌نویسی پرداختند و تصویری جذاب از ویژگی‌های محیط‌زیست ارائه دادند، جایزه‌ای

محمود بابایی از همکاری با یک فیلم اولی روایت می‌کند

«بعد از رفتن»؛ در پناه اصالت

چهل و یکمین جشنواره فیلم فجر با تمام نقاط ضعف و قوتش در حال برگزاری است و فیلم‌ها یکی پس از دیگری روی پرده سینما می‌روند. یکی از فیلم‌های قابل بحث در این دوره از جشنواره، «بعد از رفتن» به کارگردانی رضا نجاتی و تهیه‌کنندگی محمود بابایی است.

بابایی بعد از موفقیت «بدون قرار قبلی» دوباره سراغ تهیه فیلمی با همان دغدغه قبلی‌اش رفته که اصالت و بازگشت به خویشن است. با محمود بابایی درباره فیلم بعد از رفتن، گفت‌وگویی انجام دادیم که در ادامه می‌خوانید.

ساناز قنبری گروه فرهنگ و هنر

بابایی بعد از موفقیت «بدون قرار قبلی» دوباره سراغ تهیه فیلمی با همان دغدغه قبلی‌اش رفته که اصالت و بازگشت به خویشن است. با محمود بابایی درباره فیلم بعد از رفتن، گفت‌وگویی انجام دادیم که در ادامه می‌خوانید.

۱

۲

۳

۱ از تجربه تهیه و تولید فیلم «بعد از رفتن» بگویید؟ با توجه به شرایط سخت تولید فیلم در چند ماه اخیر چه چالش‌هایی برای این کار داشتید؟

بعد از رفتن، با همه سختی‌هایش برای من شیرین و عزیز است. سخت بیشتر از این جهت که زمان کمی برای تولید داشتیم. ما آخرین گروهی بودیم که پیش از جشنواره و برای رساندن فیلم، کارمان را شروع کردیم. ۶ آذر فیلم را کلید زدیم و پیش از آن هم پیش‌تولیدی تقریباً یک ماه و نیمه داشتیم. همان‌طور که می‌دانید از پاییز به بعد فصل تولید سینماست و از سوی دیگر هم فیلمسازان و تهیه‌کنندگان درگیر انتخاب عوامل جلو و پشت دوربین هستند و می‌کوشند بهترین‌های هر بخش را انتخاب کنند تا فیلم بهتری بسازند، هم این‌که بازیگران و عوامل پشت صحنه سرکار هستند. هنرمندان قشر حساسی نسبت به موضوعات اجتماعی در سطح جامعه هستند و مردم انتظار بیشتری از آنها دارند. به همین دلیل برای این‌که بازیگران و عوامل را سرکار بیاوریم، باید با آنها وارد صحبت می‌شدیم. چون نگاه کلی بر این مبنا بود که در این شرایط که حال جامعه خوب نیست آیا باید فیلم ساخت؟ انرژی زیادی صرف متقاعد کردن دوستان برای کار گذاشتم که به‌عنوان عزیزان، ما باید فیلم بسازیم، چراکه از نگاه من کار فرهنگی هیچ‌وقت و به هیچ دلیلی متوقف نمی‌شود. اگر اعتراض و

مطالبه‌ای هست، می‌توانیم آن را با زبان و نگاه خودمان به گوش مسئولان برسانیم. بخش دیگری از چالش‌های تولید فیلم در این ایام به مشکلات ساخت در فضای شهری برمی‌گشت. طبعاً در خیابان‌های ناآرام نمی‌توانستیم فیلمبرداری کنیم و برای سکانس‌های خیابانی‌مان دچار مشکلاتی می‌شدیم یا زمان‌هایی که اینترنت قطع و سرعت آن پایین بود، خیلی از کارهای‌مان به تعویق می‌افتاد. به هر حال با تمام این سختی‌ها، بعد از رفتن را تولید کردیم. حتی امروز با وجود تمام مشکلاتی که تولید این فیلم داشت دلم برای آن روزها تنگ می‌شود. تیم خوبی در این کار دور هم جمع شده بودند و بچه‌ها با تمام وجود برای رسیدن به نتیجه بهتر تلاش کردند.

۲ شما سال گذشته هم «بدون قرار قبلی» به کارگردانی بهروز شعبی را که محوریتی با مضمون بازگشت به ریشه‌ها و اصالت داشت، تهیه کردید. چه شد که دوباره سراغ تولید فیلمی با چنین مضامونی رفتید. آیا می‌خواهید سه‌گانه‌ای در این باره بسازید؟
بله در فیلم بعد از رفتن هم بازگشت به خانواده، به اصالت، به عشق و... مهم و یکی از تم‌های اصلی فیلم است. فقط لحن و جنس این بازگشت متفاوت از فیلم بدون قرار قبلی است. برای من کلید واژه‌های بازگشت، رفتن و ماندن خیلی مهم است و دغدغه‌اش را دارم. بعد از بدون قرار قبلی و برای ساخت بعد از رفتن هم خیلی به این مضامین فکر کردم و اتفاقی نبود که با این مفاهیم در این فیلم هم مواجه می‌شویم. نمی‌دانم اسمش را سه‌گانه بگذارم یا نه ولی به هر حال دغدغه پرداخت به این معانی را در سینما دارم.

۳ در این فیلم مخاطب قرار است شاهد چه چیزی باشد؟
این فیلم به روابط بین انسانی، جایگاه خانواده در زندگی انسان، بازگشت به خویش و سیر تحول شخصیتی یک انسان می‌پردازد.

۴ پس ما به‌ازای این شخصیت‌ها را در جامعه دیده‌اید؟
تمام شخصیت‌ها ما به‌ازای بیرونی دارند و سعی شده فیلم‌آینه تمام‌نمایی از جامعه‌مان باشد.

۵ چه مدت درگیر پروژه «بعد از رفتن» بودید؟
ما زمان محدودی برای تولید فیلم داشتیم و در همان زمان پیش تولید چهار بار قسه بازنویسی شد. از تابستان راجع به این ایده و قسه گپ‌وگفت‌های‌مان شروع شد و بعد از پیش تولید تقریباً اوایل آذر تولید را شروع کردیم و تا پایان دی فیلمبرداری‌مان ادامه داشت.

۶ دلیل این‌که چند بار فیلمنامه بازنویسی شد، چه بود؟ و چرا ریسک کار کردن با یک کارگردان فیلم اولی را پذیرفتید؟

بله، فیلمنامه چند نوبت بازنویسی شد و از

مشورت‌های زیادی بهره گرفتیم، چراکه جرئیات برای ما بسیار مهم بود و نمی‌خواستیم فرصت‌های مختلف را از خودمان بگیریم. رضا نجاتی، جوان پرشوری است که سال‌گذشته در اختتامیه جشنواره فیلم کوتاه، سیمرغ بهترین کارگردانی را از آن خود کرد. مهدی آذریندار (رئیس انجمن سینمای جوان)، دوست قدیمی‌ام باعث آشنایی بیشتر من با رضا نجاتی شد و از آنجا که همیشه دغدغه کار با جوان‌هایی را داشتیم که نگاه تازه‌ای دارند، تصمیم به همکاری با او گرفتیم. در بنیاد سینمایی فارابی هم دکتر جوادی و آقای احمدیان برادرانه و دلسوزانه کنار فیلم بودند و موتور محرک این فیلم را روشن کردند و نتیجتاً فیلم به مقصد رسید.

۷ دیگر سانسور هم شدید؟
قاطعه‌انه می‌گویم که خیر. اگر چیزی بوده که نامش‌رامی‌شد گذاشت سانسور و ممیزی حتماً می‌گفتم اما خیلی صادقانه می‌گویم که درگیر ممیزی نشدیم.

۸ شمار در ساخت این فیلم از چهره‌های شاخص جلوی دوربین استفاده کردید. چرا معمولاً تهیه‌کنندگان تمایل و قدرت ریسک‌پذیری کمی برای ورود بازیگران جدید به اثرشان دارند؟

چیزی که برای من و رضا نجاتی اهمیت داشت، اجرای دقیق مسیر هدف‌گذاری بود. به همین دلیل به‌دنبال بهترین گزینه‌ها برای اجرای این نقش‌ها بودیم. البته در این فیلم از چند چهره جدید و بااستعداد هم بهره بردیم. به‌نظرم در سینما باید تناسبی در انتخاب بازیگران وجود داشته باشد. به هر حال ماجرای فیلم این کار را انجام دادیم.

۹ مخاطب فیلم بعد از رفتن چه قشری هستند؟
یکی از امتیازات این فیلم مخاطب قرار دادن عموم اقشار جامعه در رده‌های سنی مختلف است. در این فیلم تنوع زیادی از شخصیت‌ها را شاهدیم که می‌توانند نماینده مخاطب خودشان بشوند. مثلاً کودکی هفت‌ساله می‌بینیم که از ابتدا تا انتهای فیلم حضور دارد. این کودک فرزند یک پدر و مادر و نوه یک مادر بزرگ و پدربزرگ است که آنها را هم می‌بینیم. به این کاراکترها می‌توان از زوایای مختلف نگاه کرد و در خصوص تک‌تک‌شان می‌توان توضیحات مفصلی ارائه داد.

۱۰ با بررسی فیلم‌های اخیر سینمای ایران به نام پنج شش تهیه‌کننده بیشتر نمی‌رسیم. به نظر شما

اهد اکتیم. بنابراین، قرار شد از میان این فیلم‌ها سه فیلم برتر انتخاب و به آنها جوایزی اهدا شود. وی درباره فرآیند داوری جایزه فیلم‌های حوزه محیط‌زیست نیز بیان کرد: ما سه داور داریم که سه نفر کارشناس محیط‌زیست هستند و یک داور هم در حوزه فنی فیلمسازی که صاحب‌نظر است. تمام این داوران پس از دیدن فیلم‌ها در نهایت با سکانس‌هایی که برداشت می‌کنند تصمیم می‌گیرند کدام فیلم را انتخاب کنند.

مکت

+

پیش‌بینی از جشنواره چهل و یکم

جشنواره فیلم فجر را دستاورد بزرگی می‌دانم که ۴۱ سال برای آن زحمت کشیده شده. این جشنواره برای سینماگران و مردم است و حیف است اگر با دست خودمان به بزرگ‌ترین رویداد فرهنگی کشور آسیب بزنیم. ما خودمان باید با بودن در میدان و تعامل، مشکلات‌مان را حل کنیم، نه این‌که جا خالی بدهیم. فراخوان این دوره از جشنواره فیلم فجر زمانی منتشر شد که هنوز کشور دچار التهابات نشده بود. بنابراین جشنواره چهل و یکم با قوت شروع به کار کرد اما اتفاقات اخیر پیش آمد و تولیدات دستخوش تغییر شد. با این حال مدیران جشنواره فیلم فجر انعطاف خوبی از خود نشان دادند که فیلمسازان بتوانند فیلم‌شان را به جشنواره برسانند. در سال‌های ۸۸ و ۹۸ هم جشنواره فجر با حساسیت‌هایی همراه بود اما امسال این حساسیت از همیشه بیشتر است. در این شرایط هر آن‌که بخواهد آزادانه حرف بزند یا به سمت مسملحت می‌رود یا سکوت می‌کند. ما باید با هم گفت‌وگو و تعامل کنیم که بتوانیم فاصله و شکافی را که در این میان افتاده، کم کنیم. در هر حال امیدوارم شاهد جشنواره خوبی باشیم.

یکی از دلایل کیفیت پایین فیلم‌ها همین دایره تنگ تهیه‌کنندگان نیست؟

به احترام به پیشکسوتان عرصه تهیه‌کنندگی که از آنها بسیار آموختیم، سینما در تمام رشته‌هایش نشنه نگاه تازه است که این نگاه تازه را می‌توان در کارگردانان و تهیه‌کنندگان پیدا کرد. الان نه فقط در مدیریت‌ها و معاونت‌های مختلف فرهنگی - هنری و اقتصادای -تجاری شاهد پوست‌اندازی هستیم بلکه در سینما هم چنین پوست‌اندازی را می‌بینیم. کمااین‌که از نگاه مخاطبان سینما رو با بررسی اجمالی فیلم‌های حاضر در جشنواره فجر احساس به نام‌های ناآشنا برسی‌خوریم که باتوجه به پوست‌اندازی‌ای که گفتم، عجیب نیست. سینما در این سه چهار سال اخیر دچار بحران‌های عیدیه‌ای شده و حتی اگر تهیه‌کننده‌ای واقعا دغدغه تولید اثری داشته، شرایط برای او فراهم نبوده که بتواند کاری انجام دهد. هر چند از بعد کرونا تا امروز حرکات مثبتی از سوی مدیران برای سینما انجام شده اما در کل حال سینما خوب نیست و باید همگی دست به دست دهیم تا به فضای ساخت و تولید در سینما رونق دهیم.

جام جم

سینما
CINEMA

یکشنبه ۱۶ بهمن ۱۴۰۱ شماره ۶۴۲۴

یادداشت

فرصت طلایی جشنواره

برای جدی گرفتن سینمای دفاع مقدس

سیدمحمد سلیمانی گروه فرهنگ و هنر

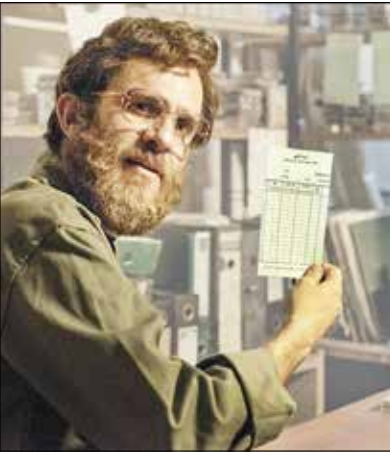
جشنواره فیلم فجر با تکیه در

چهار دهه فعالیت مستمر خود و آزمودن راهکارهای متفاوت که بعضاً به نتایج درخور توجهی هم رسیده، نقش مهمی در جریان سازی سینمای ایران داشته است. این جشنواره علاوه بر نقش ویتربینی خود در نمایش برگزیده‌ای

از تولیدات یک سال سینمای ایران، این امکان را داشته و دارد

که با سیاست‌گذاری‌های هدفمند با حضور صاحب‌نظران و کارشناسان و انتخاب راهکارهای مناسب برای طراحی برنامه‌ها و جوایز جنبی، نقش مؤثرش را در ایجاد جریان‌های سینمایی متناسب با عنوان خود ایفا کند. در مدت ۴۰ سال برگزاری مستمر جشنواره فیلم فجر، یکی از گونه‌های سینمایی همیشه حاضر در جشنواره که نسبت به اوضاع و احوال تولید در سینمای ایران و به لحاظ کمی و کیفی با نوسان‌های بسیاری همراه بوده، سینمای دفاع‌مقدس است. مروری بر کارنامه برگزاری جشنواره فیلم فجر نشان می‌دهد در سال‌هایی که آثار دفاع مقدسی ارائه شده به جشنواره به موفقیت‌های چشمگیری دست یافته‌اند و فضای عمومی جشنواره نیز به‌گونه‌ای طراحی و اجرا شده که سینمای دفاع‌مقدس بیش از پیش در معرض نقد و بررسی جدی قرار گرفته، تولیدات دفاع مقدسی در سال و سال‌های بعدی به لحاظ کمی و کیفی افزایش درخور تأملی داشته است.

جشنواره فیلم فجر به‌طور مشخص در این زمینه جریان ساز بوده ولی متأسفانه این روند با آن‌که مورد حمایت سیاست‌گذاران اصلی جشنواره نیز بوده در دوره‌هایی به دلیل تغییرات مکرر مدیران به محاق رفته است و نتیجه آن کم‌توجهی به این‌گونه سینمایی مهم و تاثیرگذار بر بدنه سینمای دغدغه‌مند و سرخوردگی برخی از فیلمسازان فعال در این عرصه بوده که نهادهای حامی ژانرهای پرهزینه و دشواری همچون دفاع‌مقدس را هم دچار نوعی دلزدگی می‌کند و همه اینها به یک نتیجه واضح و بدیهی می‌رسد: کاهش تولید در عرصه سینمای دفاع‌مقدس به‌واسطه بی‌انگیزگی سینماگران و قطع حمایت‌های بودجه‌ای و لجستیکی از سوی نهادهای ذی ربط. به نظر می‌رسد با توجه به تغییرات ماهوی سیاست‌گذاری‌های مرتبط با برگزاری جشنواره فیلم فجر به‌ویژه در چند سال اخیر، زمان آن فرا رسیده که سینمای دفاع‌مقدس به‌عنوان یک گونه با سابقه و تاثیرگذار در ارزیابی سیاست‌های هنری تبیین شده در نظام فرهنگ عمومی کشور، جایگاه ویژه‌ای در برنامه‌های حمایتی و تبیینی جشنواره فیلم فجر داشته باشد، گرچه در سال‌های اخیر و البته با فراز و فرودهای بسیار فیلم‌های مقاومت و دفاع‌مقدس در جشنواره مستقلی مورد توجه بوده‌اند اما به نظر می‌رسد با توجه به ساختار کلی جشنواره فیلم فجر و حجم رویکردهای تحلیلی که نسبت به آن وجود دارد، ارائه همه تولیدات دفاع مقدسی به این جشنواره و طراحی جوایزی با نام قهرمانان مقاومت و دفاع‌مقدس از یک سو و برگزاری نشست‌های آسیب‌شناسی این سینما و بررسی دلایل دور شدن برخی سینماگران فعال در این عرصه از متن سینمای دفاع‌مقدس از دیگر سو، می‌تواند نقش مؤثری در اعتلای این سینما ایفا کند.

فراموش نکنیم که ارتقای چشمگیر سینمای ایران در سال‌های اخیر که در تولید آثاری همچون تنگه ابوقریب، سرو زیرآب، شیار ۱۴۳... و در دهه ۹۰ نمود عینی یافت، این امکان را برای دست‌اندرکاران سینمای دفاع‌مقدس مهیا کرد که بدون تکیه مستقیم بر امکانات لجستیک و جلوه‌های ویژه میدانی با استفاده از ابزارهای روزآمد سینما با هزینه‌های کمتری به تولید فیلم در عرصه دفاع‌مقدس بپردازد. البته اشاره به این نکته ضروری است که مضمون‌یابی مناسب و فیلمنامه قوی و جذاب و پرداخت شده، مکمل اصلی دگردیسی تکنیکی سینمای ایران در عرصه سینمای دفاع‌مقدس به شمار می‌آید و انتظار می‌رود چهل و یکمین جشنواره فیلم فجر نگاه‌ی دقیق و همه جانبه به اوضاع و احوال کنونی سینمای دفاع‌مقدس داشته و از فرصت گردهمایی فیلمسازان و منتقدان برای تبیین راهکارهای تازه به‌منظور اعتلای این گونه معتبر بهره گیرد. ضمن این‌که خوشبختانه کارنامه سینمای دفاع‌مقدس در جشنواره چهل و یکم پر و پیمان است و باید از این فرصت طلایی بهره گرفت.